

Csolnoki Bányászklub

Beszámoló 2011

Bemutatótermek: megkezdődött az egykori könyvtárterem kiürítése és átköltöztetése a színpad helyén kialakított helyiségbe, a könyvtár helyén új műszaki bemutató lesz berendezve: szállítóberendezések működő modelljei, gépmakettek, térképek, műszakirajzok, képek lesznek láthatóak. Átalakul, kibővül a geológiai kiállítás és a lámpagyűjtemény. A robbanásbiztos készülékek egy része a földalatti bemutatókba került – kerül át, amit lehet, üzemképesen állítunk ki, alkalmanként működés közben bemutatva. Szeretnénk bányászati-szállítóberendezési témájú gyereksarkot kialakítani a kicsiknek, a nagyobbaknak és felnőtteknek pedig egy H0 (1:87 méretarányú) iparvasúti terepasztalt. Az egykori színházterem is a múzeumhoz került, melyet néhány bányászklubos kolléga pénz, időt és energiát nem kímélve nagyon szépen, mívesen teljesen felújított. A terepasztal helye és alkatrészeinek nagy többsége már megvan.

Az épület hátsó részének lábazatát alapmegerősítéssel együtt az önkormányzat felújíttatta. Újra régi pompájában látható a Bányász Kultúrotthon főbejárata, szintén a polgármesteri hivatal segített rendbehozni a világítást.

Szabadtéri gyűjtemény: a szeptemberi Bányásznapi megújult az Annavölgyről kapott sebesültszállító bányavasúti kocsit ("Mentőkocsi"). Két bányászklubos és egy KBK-tag dolgozott rajta. Felépült a lejtakna szája előtti végeskötélű szállító gép – vitla – felett egy gépháznak nevezett vasvázás tető, hozzákapcsolódva felszerelésre került egy jelző- és távközlő berendezés, valamint megújult és alkalmanként használható lett a lejtakna világítása. Érdekesség, hogy a vasanyag korábban buszmegálló bódéja volt Csolnok, Rákóczi telep buszfordulónál. Az épületen szintén két bányászklubos és egy KBK-tag dolgozott, az elektromos szerelés is az utóbbi kolléga munkája. Egy robbanásbiztos lámpával a "gépház" is világítást kapott. Köszönet Fleischmann Dezsőnek, a bányamúzeum vezetőjének, hogy saját műhelyéből kiszerelt egy lámpát. Bányásznapi elkészült egy jókora márványlapra Csolnok bányatérképe és a csolnoki bányák, aknák nevei működési idejükkal (-tól –ig). Folytatódott az 1953-ban Budapesten készült Ganz 9 tonnás bányamozdony felújítása, nagyobb részben 3-4 KBK-tag munkájával. Felépült egy harmadik fedett bemutató ("fészter III"), ahol kisebb-nagyobb gépek, csillék láthatóak. Megkezdődött a kötélpálya- és függővasúti bemutató tervezése, némi tárgyalás, beszélgetés is kellett hozzá. Sajnos az egyik lyukóbányai vizsgáló személykocsink állapota egyre rosszabb, többször felmerült ócskavasba kerülése is. A gyűjtemény többi darabja vagy korábban már festést kapott vagy jó-, tűrhető-, felújítható állapotban van. A kötélpálya-bemutatóval kapcsolatban sürgősen kéne egy csereüzemlethez 6 egyforma vasúti csillekerék tengely nélkül! Acélidomokat adna érte egy gépgyártó cég.

Egyéb: Bányásznapi, 2011. szeptember 3-án a Bányamúzeum adott otthont a Dorogi Szénmedence központi rendezvényének – 230 éve kezdődött a szénbányászat Csolnok határában –, melyet a falu temetőjében levő bányász emlékműnél koszorúzás és műsor előzött meg.

Ezen a napon került átadásra az Emlékfal, melyet Dr. Paskai László esztergomi érsek megáldott, majd a délután folyamán különböző díjakat, jutalmat kaptak a múzeum támogatói, Fleischmann Dezső múzeumvezető javaslatára alapján két KBK-tag is jutalmat kapott Tafferner József polgármester úrtól a helyi vállalkozók és más támogatók mellett (egy budapesti és egy sárisápi tagtárs kapott polgármesteri ajándékot). KBK segítségével sikerült egy esztergomi régiségboltból két teljes bányászati hagyatékot és egy budapesti antikváriumból felszámolt vasúti és földtani könyvgyűjteményeket megvásárolni. Bővült a vasúti-bányászati modell-, játék- és makettgyűjteményünk, magángyűjtésből ősmaradványokat (kagyló- és csigaházak), környékbeli felhagyott vasúti nyomvonalokról kisebb pályaalkatrészeket (pl. sínszögek),

szakkönyveket kaptunk. Pénzhiány miatt az internetes piacokon való vásárlásokkal leálltunk – a két hagyaték, a mentőkocsi felújítása, a gépház felépítése és a két könyvgyűjtemény teljesen kimerítette a pénztárunkat. A mozdonyfelújítás a KBK Egyesület segítségével és jelentős támogatásával halad, ahogy szabadidőnk és az időjárás engedi. A Kemencei Erdei Múzeumvasút napján ismét nem tudtunk megjelenni, részben néhány kemencei kolléga “segítőkézsége” miatt. Nem baj, ehelyett a rendezvény helyett inkább a bányásznapunkra készültünk. Egyik kollégánk több napi szabadságát áldozta fel – egy külföldi út helyett Csolnokot választotta – kitakarította, megtisztította és lefestette a mentőkocsi szekrényének fémvázát, majd a deszkaburkolat felhelyezése után kívül-belül festést kapott és így megszépült ez az 1940-ben épült, az egykori dorogi alagútrendszerben használt jármű. A kolléga a piszkos és zajos munka jutalmául egy utazást és pihenőnapot kapott a Csolnoki Nyugdíjasklub szervezésében a komáromi gyógyfürdőbe – hálás köszönet Fleischmann Dezsőnek. Használt, de jó állapotú szerszámok érkeztek Budapestről (racsnis és hagyományos villáskulcsok, racsnis dugókulcsok, Rakéta7M porszívó gyári dobozban, kiegészítőkkal). Egyik kollégánk alkalmi teremőrként, terepasztal kezelőként kijárt a Magyar Vasútmodellezők és Vasútbarátok Országos Egyesületének (MAVOE) hagyományos őszi budapesti kiállítására és szerény kis anyaggal (1:87 H0 méretarányú iparvasúti mozdonnyal egy tartálykocsival) képviselte a Bányamúzeumot. Köszönjük a segítségét neki és a MAVOE-nek, ők a pályát adták. Szokásunkhoz híven – ezzel a rövid kis vonattal lehetett játszani – kezelhették a látogatók.

December 3-án – mivel a faluban egyszerre több, más jellegű rendezvény volt és az időjárás sem volt jó – a bányásznapnál jóval kevesebben jöttek el, de sikeres volt Borbála-napunk, melynek fő témája a 2001-2011 közötti időszak, vagyis a Bányászklub 10 éves évfordulója volt, remek hangulatú kis ünnepség volt, újabb jutalmakkal.

December 5-én, hosszas egyeztetések után újabb mozdony érkezett, Kemencéről egy BM50 robbanásbiztos dízelmozdony, mely 1961-ben Budapeseten készült, utolsó munkahelye a feketevölgyi szénbánya volt. Tulajdonosa a Kisvasutak Baráti Köre Egyesület. Felújítása egyelőre még várni fog, van egy sorrendünk a vasúti gyűjteményhez: első a Ganz külső rendbetétele, utána a talpi csillék, majd ha lesz lehetőség, a kötélpályás csillék következnek és a BM50 lesz az utolsó, ugyanis rendbetétele nemcsak festésből, hanem hiányzó alkatrészeinek pótlásából, visszaszereléséből és legalább a világítás kijavításából is fog állni. Ehhez Kemencén a vasút raktáraiban saját alkatrészei remélhetőleg megtalálhatóak (vízállásmutató, biztonsági víztartály, indítókar, ajtókulcs, nyári rácsos géptérfedelel, kézi indítókészülék). Anyagi lehetőségek: bevétel célzott pályázatokból, adományokból és fémhulladék leadásból van-volt, illetve néhány kolléga fizetéséből, nyugdíjából sikerült kiegészíteni igencsak szűkös lehetőségeinket. A fémhulladék leadás jórészt internetes és antikváriumias vásárlásokra ment el. Sikerült egy budapesti kis használt szerszámoltban olcsón jó minőségű kéziszerszámokat venni főleg a mozdonyfelújításhoz, de később más munkáknál is jól jöhetnek. Köszönet a boltosnak a kapott kedvezményekért! Egy KBK-s jóvoltából örökbe kaptunk egy szép állapotú, remekül működő Rakéta 7M porszívót kiegészítőkkal és gyári dobozzal.

Járműfelújításoknál (mozdonyok, mentőkocsi) és a múzeum termeinek takarításánál is nagy segítség, főleg, hogy eddigi porszívónk elromlott.

GANZ1953 9t tonnás bányamozdony külső felújításához a KBK 48 000Ft-ot ajánlott fel, a célra fordított anyagok és felszerelések számláinak ellenében:

4x1000 Ft 4 fazék drótkorong

8100 Ft TiszaKorr alapozó 2,5 l

3x1990 Ft = 5970 Ft Astralin szürke festék 3x1 l

5590 Ft Koralkyd alapozó 2,5 l

990 Ft 2x5db-os ecsetkészlet
összesen 24 650 Ft
Maradványösszeg: 23 350Ft

Csolnokon használt és kiállításra került KBK tulajdonú nem fogyóeszközök, tárgyak:
Makita sarokcsiszoló dobozában, tartozékaival
Ganz 9tonnás bányamozdony 1953-ból
BM50 1961/28 bányamozdony
2 db narancssárga hosszabbítókábel (20 és 40 m-es)

Kemencéről több magántulajdonú jármű is érkezett:
fekete, 0,5m³-es billenőcsille, bodajki eredetű: Tóth Gábor, Biatorbágy

oroszlányi 86-os kétéltű csille: Gondos Árpád, Biatorbágy
pilisszentiváni 500 mm-es kiscsille: Pokorny Bence(Pilisborosjenő), Bacsinszky Tibor és
Gondos Árpád(Budapest), Molnár Márk (Sárisáp)
Vitatott tulajdonú járművek: felújításra vár egy Halimbáról vásárolt bányalőszeres csille és az
egykori Kemencén roncsként talált majd egy ottani munkatárs részére ajándékként teljesen
újjaépített kézi hajtány. A lőszeres kocsit, amikor a csillefelújítások kezdődnek, megtisztítjuk
és alapozó festéssel kívánjuk Kemencének odaadni a kis gépszállító csilléért cserébe.
Kemencén levő, de a Csolnoki Bányászklub által megvásárolt anyagok:

halimbai állóváltó (mozgó rész nélküli kitérő) alaplemeze rajta egy egyenes kb. 14 kg/m sínnel
két, kb 2,5-3,5 m közötti hosszú, szintén Halimbán vett sín szál
kis gépszállító törpecsille

Kiállítottunk egy Dudarról származó bányafás kocsit. Dudari vételáron (12 500Ft) szeretnénk
megvenni és ezzel sajátunkká válna.

Csolnok – tervezett programok és fejlesztések, kiállítás, bemutató bővítése 2012

– GANZ1953 9 tonnás egyenáramú, felsővezetékes mozdony felújítása: a tulajdonos
KBK által biztosított anyagokkal és eszközökkel előzetes egyeztetésekkel a CsBK és a KBK
tagtársai közösen végzik. A felújításról, a mozdonyról jó lenne minél hamarabb írásbeli
megállapodást kötnie a két társaság vezetőinek, vezetőségének.

– Tervezett kiállítások, programok, rendezvények:
Csolnok: falunapok, május1, Gyermek-nap a pilisszentiváni általános iskola
bemutatkozásával, Bányásznapi, Borbála-napi (kiállítás, játéklehetőség gyerekeknek)
Kemence: kisvasúti nap (kiállítás, játéklehetőség gyerekeknek)
Budapest: MAVOE kiállítás-vitrinanyag és akkus játékvasút, bányagép modellek

– KBK által tavaly (2010) nyújtott támogatás: járművek, vasúti felszerelési anyagok
átszállítása egy bérelt teherautóval. Idén, mivel várhatóan több működtethető géppel,
berendezéssel bővül a gyűjtemény, így jó minőségű, nem óriásáruházi (hipermarket,
barkácsáruház), hanem kisebb szaküzletből ipari célú kéziszerszámokat (dugókulcs-,
villáskulcs-, csavarhúzókészlet és flextárcsák) szeretnénk számlásan. Korábban a CsBK
kapott hasonló támogatást: sarokcsiszolót, hosszabbítókat vettünk céltámogatásból, számlára.
Folyamatban van az egykori tokodaltárai GANZ-Puch törpenépes felújítása a KBK részére és
előkészületben egy hiteles másolat építése egyszerűbb gépészettel a CsBK számára, melynek
ára előzetesen kb. 400 000Ft körül lesz – mármint a másolaté, mely 600-as és 760 mm-es
nyomközre lesz jó.

A 2011. december 5-én Kemencéről érkezett, továbbra is KBK tulajdonú BM50 1961/28-as számú robbanásbiztos dízelmozdony külső festése, állapotának felmérése és korhű fényszórókkal való felszerelése után kivilágíthatóvá tétele. Üzemképessé tétele nagyon sokba kerülne, egyelőre nincs napirenden. Esetleg Kemencén napi használatra alkalmatlanná vált, de indítható Csepel D413 motor beépítésével megoldható lenne.

– Tervek: kertkapunak egy MÁV tekerős csapórudas sorompó felállítása csengetővel, villával, vagyis teljesen, de csak egy karral – emlékmű a pilisszentiváni bányavasút solymári útátjárójának alapján, hogy bányavasúton is volt kurbis sorompó. Ezzel együtt egy működtethető fénysorompó felállítása vagy legalábbis begyűjtése. Ár: kb. 20 000-25 000Ft+fuvar.

Folytatni kívánjuk a gyufacímke, csillemodell és szakkönyvgyűjtést. Már, ha van mit és hol találni vagy lesz pénz.

Terepasztal-szerű játékvasúti pálya építése a márkushegyi bányauzemben készült fényképek és szakkönyvi leírások alapján.

– Iparvasúti H0 Piko retró-terepasztal építése – hely, idő és alkatrészek, továbbá némi pénz kérdése. A tervek, méret és az alkatrészek többsége megvan, a hiányzó dolgokról jegyzék készült. H0, TT és N méretű kalapsíneket szeretnénk kérni (több csomagot is kaptunk már ajándékba).

Két lyukóbányai személyszállító függőcsille kosarának állagmegóvása (alapozás, lemezcsérés felújítás szemcseszórással). Ez kezd egyre sürgetőbb dolog lenni.

KBK kiállítás kialakítása, ehhez egy kiállítási forgatókönyvet kéne készíteni: számítok a KBK részéről Bacsinzky Tiborra, Szűcs Zoltánra, Tóth Gábor és barátaira, a CsBK részéről Fleischmann Dezsőre, Baranyai Lőrincre és a Polgármester Úrra.

– Bővülni fog az ásvány- és kőzettár.

Sürgősen szükség volna 6 egyforma vasúti csillekerékre, a leendő függővasúti bemutató kialakításához szükséges acélidomokat kapnánk cserébe érték egy fémszerkezeti gyártótól

Gondos Árpád, Budapest 2011. december 09.